

NIEUWSBRIEF rooms-katholieke godsdienst in het katholiek basisonderwijs september 2022 - nummer [33] (Inspectie-begeleiding RKG bisdom Antwerpen)

Tijdens de zomervakantie overleed Caroline Pauwels. Zij was tot februari 2022 rector van de Vrije Universiteit Brussel. In haar boekje 'Ode aan de verwondering' houdt ze een beziëld pleidooi om nieuwsgierigheid en verwondering toe te laten, te (her)ontdekken in de wetenschap, maar ook 'in de grote en kleine momenten van elke dag'.

*Ze wijst ons niet alleen op de kracht van verwondering, maar ze helpt ons,
ze daagt ons uit verwondering toe te laten in ons volwassen leven.
We aanvaarden haar uitdaging graag.*

WE WENSEN JULLIE EN ONSZELF EEN SCHOOLJAAR VOL VERWONDER-(D)INGEN.

Ik wandel door de dag,
door de straat, door het huis, door het park,
zonder plan en het is zalig.
Ik ga niet van A naar B of van A naar A,
maar van A naar wat ook op mijn pad komt,
naar wie of wat mijn pad ook kruist.
Ik zie de grote brug over het kleine stroompje
en denk aan al die keren dat we als mens
oplossingen construeren voor problemen
die er eigenlijk geen zijn.
Er is zoveel dat me tegemoet komt:
de volgeschreven ruit van de nieuwe burens,
een uitnodiging tot gastvrijheid,
de lege kegel die gisteren nog een vorm was om mee te spelen
en eergisteren hoed was van de sneeuwman.
Ik voel de uitnodiging om dingen anders te bekijken,
om kleur te geven aan en schoonheid te vinden
in het alledaagse.
Wandel met me.
Ga met me.
Kom me tegemoet in al die verwonder-(d)ingen onderweg.
Open mijn ogen om ze te zien
en mijn hart om ze te laten spreken
en U erin te herkennen.

*(tekst vrij naar 'Verwondering' op www.inweziq.be,
beeld Rob Gonsalves)*

Geachte directeur, beste leraar

In deze eerste nieuwsbrief van het nieuwe schooljaar vragen we je aandacht voor

- Inspecteurs-adviseurs RKG: ambtsgebieden en contactgegevens
- Brief van de bisschop
- Mandaat en tijdelijke toestemming r.-k. godsdienst: procedure
- Aanvangsbegeleiding r.-k. godsdienst
- Leraren met een ruimere opdracht r.-k. godsdienst (6 lestijden of meer)
- Verzekerd nascholingsaanbod r.-k. godsdienst 2022 – 2023
- 'RKG in kaart'-bezoeken
- Aandacht voor ILC
- Functiebeschrijving en addendum r.-k. godsdienst

[klik hier](#)
[klik hier](#)
[klik hier](#)
[klik hier](#)
[klik hier](#)
[klik hier](#)
[klik hier](#)
[klik hier](#)

We vragen

- de informatie over **mandaat** en **tijdelijke toestemming** r.-k. godsdienst te bezorgen aan leraren die de nodige stappen hiervoor nog moeten zetten;
  - de informatie i.v.m. **aanvangsbegeleiding** r.-k. godsdienst te bezorgen aan leraren die minder dan 5 jaar ervaring hebben met godsdienstonderwijs;
  - de informatie over **vormingsinitiatieven** r.-k. godsdienst aan alle leraren te bezorgen.
- Je mag deze nieuwsbrief uiteraard ook integraal aan de leraren bezorgen.

Inspecteurs-adviseurs RKG: ambtsgebieden en contactgegevens

Er zijn geen wijzigingen in het team van de inspectie-begeleiding of de regioverdeling. Op '[regioverdeling inspectie-begeleiding rkg](#)' of op 'www.onderwijsinspectie.be' kan je terugvinden wie de inspecteur-begeleider is voor jullie school. Je vindt er ook de correcte contactgegevens.

Als dienst hebben we een bureel bij VOBA (Vicariaat Onderwijs Bisdom Antwerpen), gehuisvest in het TPC-Blok O, Groenenborgerlaan 149, 2020 Antwerpen.

Ook onze website is ondergebracht bij die van VOBA onder <https://www.kerknet.be/vicariaat-onderwijs-antwerpen-vzw-dko/informatie/rkg-officieel-onderwijs>.

[Terug naar begin](#)

Brief van de bisschop

Naar jaarlijkse gewoonte schreef onze bisschop, Mgr. Bonny, een brief bij de start van het schooljaar. Je vindt deze [hier](#).

[Terug naar begin](#)

Mandaat en tijdelijke toestemming r.-k. godsdienst: procedure

Het aanvragen van een mandaat of tijdelijke toestemming gebeurt via de website <https://rkg.vlaanderen/>. Onder 'registratie en mandatering' lees je alle info over de te volgen procedure.

Mandaat

- Leraren die **in de kleuter- of lagere school** (ook) godsdienst in hun opdracht hebben, moeten daarvoor **gemandateerd worden door de bisschop**. Elke bisschop (of zijn afgevaardigde) verleent dit mandaat voor zijn bisdom. Een mandaat dient dus telkens aangevraagd te worden in het bisdom waar iemand werkt.
- De leraren moeten het **mandaat r.-k. godsdienst persoonlijk aanvragen**.
- Er zijn drie voorwaarden om het kerkelijk mandaat te verwerven:
  - (1) de kandidaat behoort door het doopsel of de ritus van opname tot de rooms-katholieke kerk;
  - (2) de kandidaat beschikt over een vereist of een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs met onderwijsbevoegdheid r.-k. godsdienst dat recht geeft op de betaling van een wedde door de Vlaamse overheid;
  - (3) de kandidaat engageert zich om het geldende leerplan te volgen.

Tijdelijke toestemming

- Leraren die niet gemandateerd kunnen worden, kunnen **een tijdelijke toestemming** aanvragen om r.-k. godsdienst te geven. Deze kan onder bepaalde voorwaarden toegekend worden voor de duur van het lopende schooljaar.
- Als je niet tot de katholieke kerk behoort (door doopsel of door ritus van opname) kan de bisschop een 'tijdelijke toestemming' verlenen wanneer je bv. de voorbereiding hebt aangevat met het oog op doopsel of opname in de katholieke kerk.
- Als je niet beschikt over een vereist of een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs voor het ambt waarin je wordt aangesteld **of** geen onderwijsbevoegdheid r.-k. godsdienst bezit, zal je bijkomende

vorming moeten volgen om gemandateerd te kunnen worden. Hier vind je een [overzicht van mogelijke opleidingen om onderwijsbevoegdheid godsdienst te verwerven](#).

Voor bijkomende vragen in verband met mandateringen en tijdelijke toestemmingen voor het basisonderwijs bisdom Antwerpen kan je contact opnemen met Carina Pichal, secretariaat vicariaat onderwijs via carina.pichal@voba.vlaanderen of Ludwig Getteman, inspecteur-adviseur coördinator via ludwig.getteman@rkg.vlaanderen

[Terug naar begin](#)

Aanvangsbegeleiding r.-k. godsdienst

- Als inspecteurs-adviseurs vinden we aanvangsbegeleiding een belangrijk aspect van onze opdracht.
- Onze uitgangspunten zijn hierbij:
  - Het schoolbestuur draagt samen met de directeur en het lerarenteam de **verantwoordelijkheid voor kwaliteitsvol onderwijs** en dus **ook voor kwaliteitsvol r.-k. godsdienstonderwijs**.
  - Op basis van onze ervaring met het begeleiden van (startende) leraren, **stellen we ons ten dienste als ondersteuners van de aanvangsbegeleiding**.
  - Wij werkten hiervoor **enkele trajecten voor leraren kleuter- en lager onderwijs uit**. Startende leraren kunnen hiervoor **op vraag van het schoolbestuur of op eigen initiatief** inschrijven. Dit kan **in de loop van de eerste vijf schooljaren dat ze r.-k. godsdienst in de opdracht hebben**.
  - Deze trajecten staan **los van de mandatering**. Wie instapt, kiest bewust voor een extra groei kans.
  - Dit aanbod kan een betekenisvolle plaats krijgen binnen kwaliteitsvolle aanvangsbegeleiding zoals bedoeld in de omzendbrief [PERS/2019/03](#).
- Alle verdere informatie over deze trajecten aanvangsbegeleiding vind je via [deze link](#).
- Contacteer bij twijfel de inspecteur-adviseur die bevoegd is voor je scholengemeenschap.

[Terug naar begin](#)

Leraren met een ruimere opdracht r.-k. godsdienst (6 lestijden of meer)

Vanaf dit schooljaar zetten we extra in op ondersteuning en begeleiding van leraren die binnen een school een ruimere opdracht r.-k. godsdienst hebben. We bieden hen graag de kans om aan te sluiten bij ons vormingsaanbod voor leermeesters in het officieel onderwijs. We plannen daarnaast ook schooloverstijgende samenkomsten voor uitwisseling en reflectie.

Gelieve ons op de hoogte te brengen als iemand in uw school zo een ruimere opdracht r.-k. godsdienst heeft.

[Terug naar begin](#)

Verzekerd nascholingsaanbod r.-k. godsdienst 2022 - 2023

Het aanbod is digitaal te raadplegen via deze link naar ['flyer nascholingsaanbod RKG'](#).

We voegen de flyer ook als bijlage bij deze nieuwsbrief toe. Een afdruk ervan in de leraarskamer brengt het aanbod visueel onder de aandacht van heel het team.

[Terug naar begin](#)

'RKG in kaart'-bezoeken

Omwille van de implementatie van Zill kozen we in september 2019 voor een aanpak die voor onbepaalde tijd de schooldoorlichtingen godsdienst (ZEG-EEG) vervangt: 'r.-k. godsdienst in kaart.'

Het initiatief kent twee luiken. In een eerste stap ontvangt de school een vragenlijst waarmee we juridische, administratieve, organisatorische aspecten van het godsdienstonderwijs aan de wetgeving aftoetsen. Dit luik behoudt het karakter van inspectie.

Het tweede luik heeft een begeleidend karakter. Hiervoor komt de inspecteur-adviseur tot wiens ambtsregio de school behoort, éénmalig naar de school. We leggen hiervoor in overleg met de directeur een moment vast zodat we over ongeveer twee uur 'werktijd' beschikken. Aan de hand van

een hiervoor ontworpen kaartenset gaan we met een kleine afvaardiging van het schoolteam in gesprek. We brengen zo de huidige aanpak van het godsdienstaanbod in de eigen basisschool in kaart. In gesprek ontdekken we sterktes en mogelijk ook noden en vragen.

We leggen zelf contact met de school. Mocht bovenstaand initiatief betekenis hebben in de acties die jullie nu al opzetten, aarzel dan niet je inspecteur-adviseur te contacteren.

[Terug naar begin](#)

Aandacht voor ILC (= interlevensbeschouwelijke competenties)

De omgang met diversiteit staat hoog op de maatschappelijke agenda, ook op die van het onderwijs. Zo engageerden alle levensbeschouwelijke vakken zich enkele jaren geleden om leerlingen te laten groeien in interlevensbeschouwelijke dialoog met het oog op interlevensbeschouwelijk samenleven. Wellicht volgt verderop dit schooljaar een nieuwe bevraging i.f.v. verslaggeving aan het Vlaams Parlement.

De ontmoeting met de ander is eveneens motor voor levensbeschouwelijke ontwikkeling.

In katholieke lagere scholen volgen alle kinderen de lessen rooms-katholieke godsdienst. De leerkracht gaat er met een verscheiden klasgroep op weg.

Naast de geïntegreerde aandacht voor de ILC (ILC-minded werken) vragen de ILC ook een expliciete aanpak gedurende een beperkt aantal lestijden (2 tot 6). Dat kan in de uitwerking van een thema, een leerplanonderwerp, een (klas- of school)project, maar altijd vanuit een focus in het ontwikkelveld RKG.

We willen reeds bij de start van het schooljaar jullie aandacht vragen voor de ILC. Is de aanpak van ILC binnen het ontwikkelveld RKG gekend? Wat lukt? Waar liggen kansen? Welke drempels ervaren jullie? Wat is nodig om te groeien: individueel, als team?

Je mag ons contacteren om dit proces te begeleiden en te ondersteunen.

[Terug naar begin](#)

Functiebeschrijving en addendum r.-k. godsdienst

Sinds 1 september 2021 geldt de nieuwe regelgeving rond functiebeschrijvingen. Op de prosite van Katholiek Onderwijs Vlaanderen staan de geactualiseerde modellen van functiebeschrijving, alsook het nieuwe addendum met betrekking tot r.-k. godsdienst.

Voor leraren met godsdienst in de opdracht is het belangrijk dat in de FB dit "[addendum functiebeschrijving godsdienst \(buitengewoon\) basisonderwijs](#)" is opgenomen.

[Terug naar begin](#)

We danken u alvast voor de goede samenwerking dit schooljaar en groeten u vriendelijk.

Ludwig Getteman, Marijke Getteman, Peggy Verbist, Luk Waterschoot
inspecteurs-adviseurs RKG basisonderwijs bisdom Antwerpen